

Mottagare
Raseborgs Vatten

Dokumenttyp
Rapport

Datum
27.10.2025

Referens
1510088429

RASEBORGS VATTEN FÖRSLAG TILL UPPDATERING AV VERKSAMHETSOMRÅDEN FÖR VATTENTJÄNSTER

Datum 27.10.2025
Författare Maija Sihvonen, Anna Sipilä; Marie Hedström (översättning
till svenska)
Granskats av Anna Sipilä
Godkänts av Anna Sipilä
Beskrivning Rapport

Referens 1510088429

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	4
1.1	Lagstiftning	4
1.2	Begränsningar som använts i arbetet	5
2.	RASEBORGS BEFOLKNINGSUTVECKLING	5
3.	HÄLSO- OCH MILJÖSKYDDASPEKTER	6
4.	SLÄCKVATTENFÖRSÖRJNING	6
5.	ORGANISERING AV KOMMUNENS VATTENTJÄNSTER	7
5.1	Verksamhetsområden som fastställdes år 2009	7
5.2	YKR-tätorter, byar och småbyar	7
5.3	Vattentjänster utanför tätortsområden	7
5.4	Vattenandelslag och ledningsförbund	7
5.5	Avgifter för vattentjänster	8
6.	UPPDATERING AV VERKSAMHETSOMRÅDEN	9
6.1	Preciseringar av nuvarande verksamhetsområden	9
6.1.1	<i>Stamledningar</i>	9
6.1.2	<i>Tomtgränser och vattenområden</i>	9
6.2	Nya områden som ska läggas till verksamhetsområdet	9
6.2.1	<i>Gennarby</i>	9
6.2.2	<i>Leksvall</i>	9
6.2.3	<i>Skogby</i>	9
6.2.4	<i>Skåldö och Hurskursnäs</i>	10
6.3	Utvidgningar och minskningar av nuvarande verksamhetsområden	10
6.3.1	<i>Ekenäs centrum</i>	10
6.3.2	<i>Pojo centrum</i>	11
6.3.3	<i>Fiskars</i>	11
6.3.4	<i>Bromarv</i>	12
6.3.5	<i>Snappertuna</i>	12
6.3.6	<i>Harparskog</i>	13
6.3.7	<i>Karis centrum och Billnäs</i>	13
6.3.8	<i>Tenala</i>	13
6.3.9	<i>Svartå</i>	14
7.	FRAMTIDA MÅLOMRÅDEN	15
7.1	Båssastranden	15
8.	PÅGÅENDE DETALJPLANER	15
8.1	Hisingers kvarter	15
8.2	Åminnegård	16
8.3	Skogby strand	17

BILAGOR

Karta över de föreslagna verksamhetsområdena för vattenförsörjning och avloppshantering för Raseborgs Vatten

1. INLEDNING

Denna rapport beskriver uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområden för vattentjänster och kompletterar förslagets kartmaterial. Raseborgs Vattens verksamhetsområden uppdaterades senast år 2009 (Airix). I rapportens avsnitt 1-4 presenteras bakgrundsinformation och förutsättningarna relaterade till fastställandet av verksamhetsområdena. Avsnitt 5 beskriver organiseringen av vattenförsörjningen i Raseborg, och i avsnitten 6-8 beskrivs de verksamhetsområden som föreslås för vattentjänstverket samt målområdena för varje verksamhetsområdens vattentjänster mer detaljerat.

1.1 Lagstiftning

Med verksamhetsområde för vattentjänstverk avses det område som kommunfullmäktige har godkänt och inom vilket vattentjänstverket förbinder sig att ansvara för genomförandet av vattentjänster. Verksamhetsområdet täcker vanligtvis sådana områden där vattenförsörjning behöver ordnas centralt, exempelvis på grund av tätbebyggelse. Verksamhetsområdet medför skyldigheter för vattentjänstverket samt fastigheten. Vattentjänstverket ansvarar för vattentjänsterna inom sitt verksamhetsområde enligt beslutet om godkännande av verksamhetsområdet (Lag om vattentjänster 9 §). Vattentjänsternas avgifter, ekonomi, underhåll, kvalitet på hushållsvatten, avtal, skadestånd med mera ska skötas i enlighet med lagen om vattentjänster.

Inom vattentjänstverkets verksamhetsområde i tätorter ska fastigheten anslutas till verkets ledningsnät i enlighet med lagen om vattentjänster 10 §, dessutom ska vattentjänstverket erbjuda fastigheten vattentjänster. Inom verksamhetsområden utanför tätorter kan fastighetsägaren ansöka om befrielse från anslutningsskyldigheten på vissa grunder enligt lagen om vattentjänster 10 och 11 §. Utanför tätorten behöver fastigheten inte anslutas till vattentjänstverkets vattenledning om båda följande villkor är uppfyllda: 1) fastighetens vattenanordningar har byggts innan vattentjänstverkets verksamhetsområde godkändes, och 2) fastigheten har tillgång till en tillräcklig mängd hushållsvatten som uppfyller kvalitetskraven enligt hälsoskyddslagen. En fastighet utanför en tätort behöver inte anslutas till vattentjänstverkets spillvattenavlopp om antingen 1) fastighetens avloppsanordningar har byggts innan vattentjänstverkets verksamhetsområde godkändes och bestämmelserna i miljöskyddslagen (527/2014) iakttas vid bortledning och behandling av spillvatten från fastigheten, eller 2) fastigheten inte har någon vattenklosett och bestämmelserna i miljöskyddslagen iakttas vid bortledning och behandling av spillvatten från fastigheten. Befrielse från anslutningsskyldigheten ska beviljas om 1) anslutningen till ledningsnätet blir oskälig för fastighetens ägare eller innehavare med beaktande av kostnaderna för byggande av fastighetens vatten- och avloppsanordningar, kostnaderna för anslutningen, det obetydliga behovet av vattentjänstverkets tjänster eller någon annan motsvarande särskild orsak, och 2) befrielsen inte riskerar en ekonomisk och ändamålsenlig skötsel av vattentjänsterna inom vattentjänstverkets verksamhetsområde.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får vattentjänstverket vägra att till verkets vattenledning eller spillvattenavlopp ansluta en fastighet som på grund av vattenförbrukningen eller på grund av kvaliteten på eller kvantiteten av det spillvatten som ska ledas in i spillvattenavloppet försvårar verkets verksamhet eller dess förutsättningar att på ett tillfredsställande sätt sköta vattentjänsterna för andra fastigheter.

Enligt lagen om vattentjänster 8§ har det säkerställts att vattentjänstverket kan ansvara för de vattentjänster som åligger på ett ekonomiskt och korrekt sätt, och att avgifterna för att täcka vattentjänstkostnaderna blir skäliga och rättvisa när verksamhetsområdena fastställs. Detta har beaktats under arbetet med uppdateringen av verksamhetsområdena. I Raseborg strävar man efter att bygga vattenledning och spillvattenavlopp i enlighet med samhällsutvecklingen (nya detaljplaneområden). Byar och befolkningscentra utanför områdena ansluts till nätet där det är nödvändigt för bebyggelsen eller miljön och där byggkostnaderna är skäliga.

Verksamhetsområdena ska omfatta:

- områden där den genomförda samhällsutvecklingen kräver centraliserade vattentjänster
  - o nuvarande detaljplaneområden (områden föreslagna för boende)
  - o större delen av samhällsindelningens tätorter (YKR)
- områden där den framtida samhällsutvecklingen kräver centraliserad vattenförsörjning
  - o närliggande framtida detaljplaneområden (cirka 5–10 år)

1.2 Begränsningar som använts i arbetet

De uppdaterade verksamhetsområden som presenteras i detta arbete har avgränsats så att de täcker områden i tätorter och planområden samt tätare befolkningscentra för vilka Raseborgs Vatten ansvarar för vattentjänsterna. De tidigare, år 2009 godkända avgränsningarna av verksamhetsområden har preciserats så att verksamhetsområdets gränser huvudsakligen följer fastighetsgränserna, med undantag för vattenområden samt stora skogs-, park- och åkerområden. Nära vattenområden har avgränsningarna gjorts längs med stranden, så att vattenområdena hamnar utanför verksamhetsområdet. För vissa stora fastigheter har verksamhetsområdet avgränsats så att skogs-, park- och åkerområden där det inte finns bostadsfastigheter har lämnats utanför verksamhetsområdet. De mest betydande borttagningarna av tidigare verksamhetsområden har markerats på kartan som förminskningar. Dessa förminskningar har i huvudsak inte gjorts på områden där det finns fastigheter som förbrukar vatten, förutom om de tillhör en vattenandelslag/ledningsförbund; undantag från detta har öppnats upp i texten. Tillägg till verksamhetsområdena har avgränsats på motsvarande sätt, huvudsakligen enligt tomtgränserna.

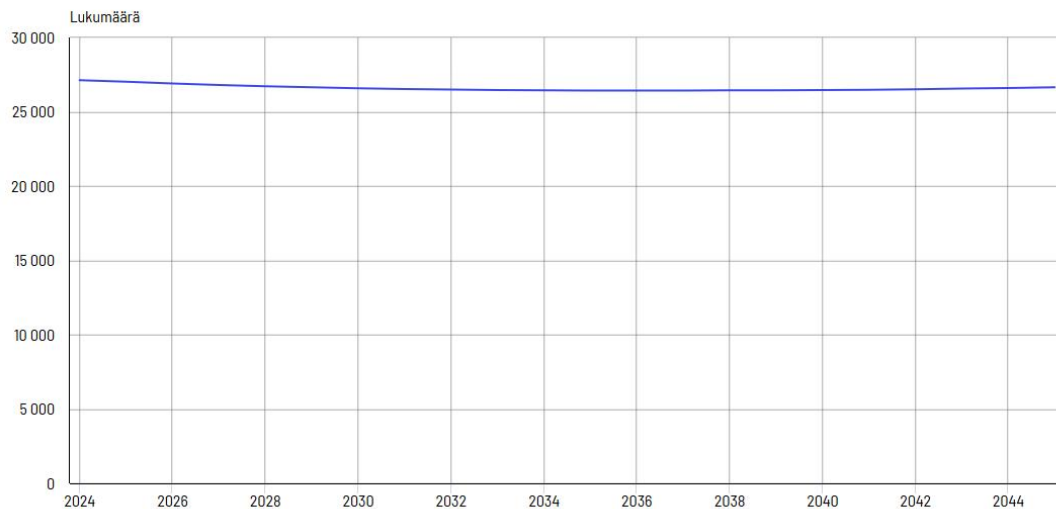
Områden inom YKR-tätorter och planlagda områden där det inte finns och enligt planläggningen inte heller planeras fastigheter som ska omfattas av vattentjänster, såsom exempelvis park- och grönområden, har avgränsats utanför verksamhetsområdet. Utanför verksamhetsområdet finns också vissa områden där fastigheter har anslutits till Raseborgs Vattens nätverk med långa tomtledningar.

I tidigare godkända verksamhetsområden finns det några områden där det endast finns huvudledning. I det här förslaget till verksamhetsområden har dessa områden tagits bort, så att kartmaterialet inte skulle visa de exakta vatten- eller avloppsledningarnas placering.

2. RASEBORGS BEFOLKNINGSUTVECKLING

Bild 1 visar Statistikcentralens befolkningsprognos för Raseborg från år 2024 till år 2045. Befolkningmängden förväntas förbli oförändrad fram till år 2045, och det antas således inte att ett betydande antal nya användare kommer att ansluta sig till vattentjänster i framtiden. Raseborgs tätortsområden är för närvarande omfattade av centraliserade vattentjänster. Vid uppdateringen av verksamhetsområden har markanvändningen och planläggningen antagits basera sig på den förväntade befolkningsutvecklingen.

Enligt uppgifterna i den utvecklingsplan för vattenförsörjningen som utarbetades år 2014 var Statistikcentralens befolkningsprognos då betydligt mer optimistisk: enligt utvecklingsplanen skulle Raseborgs befolkning vara 30 593 år 2025 och 32 063 år 2040. I verkligheten har befolkningmängden förblivit på nivån från år 2013 eller något under den.

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2024

Bild 1. Raseborgs befolkningsprognos (2024-2045). Källa: Statistikcentralen (2024)

3. HÄLSO- OCH MILJÖSKYDDASPEKTER

Vid uppdateringen av verksamhetsområdena har hälso- och miljöskyddsaspekterna beaktats. Diskussionsmöten har hållits med myndigheten inom miljöhälsovård (Sydspetsens miljöhälsa) och miljöförvaltningsmyndighet som verkar inom Raseborgs område.

Raseborgs utvecklingsplan för vattenförsörjningen 2014 nämns att det finns generellt höga radonhalter i Tenala och Pojo (Försby och Björby), i Bromarv är vattnet ofta förorenat med järn och mangan samt radon och i Snappertuna (Finnäs) har långvarig torka orsakat vattenbrist. Vissa av de nämnda områdena omfattas av centraliserade vattentjänster och är inkluderade i verksamhetsområdena för Raseborgs Vatten. Enligt utvecklingsplanen för vattenförsörjning kan kvaliteten på hushållsvattnet i skärgården och kustområdena försämrats av salt, järn och mangan. De verksamhetsområdena som föreslagits för vattentjänster inkluderar en ganska stor utvidgning till Skåldöområdet. I skärgården finns det också vattenandelslag/ledningsförbund.

Fredrikstadsområdet ligger inom ett grundvattenområde av klass 1 från Karis mot Svartå. Förslaget om att området skulle anslutas till centraliserad avloppshantering kom från miljöförvaltningsmyndigheten, och anslutningen har genomförts. I denna uppdatering presenteras området som ett tillägg till verksamhetsområdet för både vattenförsörjning och avloppshantering.

Manibackaområdet ligger inom ett grundvattenområde av klass 1. Området omfattas inte av centraliserad avloppshantering, utan fastigheterna har egna avloppssystem. Raseborgs miljöförvaltningsmyndighet utreder överensstämmelse med kraven på avloppssystem för de enskilda fastigheterna i Manibackaområdet.

Varken Raseborgs Vatten eller myndigheterna känner till andra områden som borde anslutas till verksamhetsområdet för vattenförsörjning eller avloppshantering av hälso- eller miljöskyddsskäl.

4. SLÄCKVATTENFÖRSÖRJNING

Kommunerna har enligt räddningslagen en skyldighet att utreda brandvattenposter och brandposter inom vattentjänstverkens verksamhetsområden. I Raseborgs Vattens hushållsvattnenät finns hundratals brandposter. Räddningstjänsten har fått anvisningar om säker användning av brandposterna så att det inte sker skadliga tryckvariationer i hushållsvattnenätet. Riskerna med brandposter har behandlats i Raseborgs Vattens riskbedömning Water Safety Plan år 2019.

5. ORGANISERING AV KOMMUNENS VATTENTJÄNSTER

5.1 Verksamhetsområden som fastställdes år 2009

Affärsverket Raseborgs Vatten sköter vattentjänster inom verksamhetsområdet som har bestämts av Raseborgs fullmäktige, vilket sträcker sig från Bromarv till Svartå och från Skåldö till Fiskars. De gällande verksamhetsområdena för Raseborgs Vatten består av nio separata områden: Ekenäs centrum, Pojo centrum, Karis centrum och Billnäs, Fiskars, Svartå, Tenala och Harparskog, som har både verksamhetsområden för vattenförsörjning och avloppshantering. Dessutom finns det verksamhetsområde endast för vattenförsörjning i Snappertuna och Bromarv. Snappertunaområdet benämndes i kartorna för det föregående verksamhetsområdet som Finnäs.

5.2 YKR-tätorter, byar och småbyar

Tätorter är en del av samhällsstrukturs områdesindelningar. Finlands miljöcentral har utvecklat ett system för forskning och uppföljning av utvecklingen av samhällsstrukturer (YKR). I samarbete med Statistikcentralen har ett nationellt geografiskt informationsmaterial som beskriver olika egenskaper hos samhällsstrukturer sammanställts. En betydande del av YKR-systemet är de olika områdesindelningarna, såsom avgränsningarna för tätorter och stadsområden, som regelbundet uppdateras. Med hjälp av områdesindelningar från olika år kan information om förändringar i samhällsstrukturer produceras på ett jämförbart sätt både geografiskt och tidsmässigt.

Avgränsningen av tätorter från Finlands miljöcentral är Finlands officiella avgränsning av tätorter, som används av Statistikcentralen i deras statistik. En tätort definieras som ett område med minst 200 invånare med tät bebyggelse. Avgränsningen baseras på ett rutnät på 250 m x 250 m, där antalet invånare samt antal byggnader, total våningsyta samt bebyggelsens koncentration beaktas. Avgränsningen är jämförbar både geografiskt och tidsmässigt. Inom YKR-systemet definieras, förutom tätorter, även byar (minst 40 invånare) och småbyar (20-39 invånare).

Vid bestämning av verksamhetsområden för Raseborgs Vattens vattentjänster har YKR-avgränsningen från år 2023 använts. Enligt den finns det åtta YKR-tätorter i Raseborg: Svartå bruk, Svartå centrum, Fiskars, Pojo kyrkby, Karis centrum, Tenala, Ekenäs centrum och Langansböle. YKR-avgränsningen har markerats med gul avgränsning på kartorna över verksamhetsområdena för vattentjänster.

5.3 Vattentjänster utanför tätortsområden

Utanför tätortsområdena har fastigheter som inte är anslutna till avloppsnätet egna avloppssystem och fastigheter som inte är anslutna till vattenledningsnätet egna brunnar. Så är exempelvis fallet på området väster om Svartå bruk inom YKR-tätorten, där det inte finns vattenlednings- eller avloppsnät. Bebyggelsen på det kuperade området är byliknande och förväntas inte öka betydligt i framtiden.

Manibackaområdet ligger i norra delen av Raseborg, nära gränsen till Lojo. I Manibacka finns ett vattenintag som opereras av Raseborgs Vatten. Området har gles byliknande bebyggelse, och antalet invånare förväntas inte öka i framtiden. Utvidgningen av det befintliga avloppsnätet från Fiskars till Manibacka skulle vara en kostsam investering och anses inte behövas för att ordna vattentjänsterna, varken ur en teknisk eller ekonomisk synvinkel, på grund av det långa avståndet och den låga mängden avloppsvatten. Avloppshanteringen är mest ändamålsenlig att skötas fastighetsvis på området. Raseborgs stads miljöförvaldighet har utrett överensstämmelse med kraven på avloppssystemen för fastigheterna på Manibackaområdet och utredningarna fortsätter.

5.4 Vattenandelslag och ledningsförbund

På Raseborgs område finns flera vattenandelslag och -förbund som ansvarar för vattenförsörjningen och/eller avloppshanteringen. Vattenandelslagen har inga fastställda verksamhetsområden. Kartbilagan visar den ungefärliga platsen för vissa vattenandelslag genom

numrering. Kartan visar inte alla vattenandelslag på Raseborgsområdet, utan endast de vars plats är relevant för att bestämma verksamhetsområdena för Raseborgs Vatten.

5.5 Avgifter för vattentjänster

Enligt 8 § 2) lagen om vattentjänster ska avgifter för vattentjänster som tas ut för att täcka kostnaderna för vattentjänsterna vara skäligen och rättvisa. Enligt prislistan för Raseborgs Vatten som gäller från och med 1.1.2025 är grundavgiften för hushålls- och avloppsvatten beroende av måttarstorleken och densamma för alla områden. Anslutningsavgiften är separat fastställd för a) småhus, högst 2 bostäder samt fritidsbostäder, b) övriga fastigheter och c) vattenandelslag.

Enligt 8 § 1) lagen om vattentjänster ska vattentjänstverket klara av att på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt sköta de vattentjänster som det ansvarar för. Raseborgs Vatten har ett långsiktigt saneringsprogram för ledningsnätet och anläggningsegendom, vilket strävar efter att säkerställa både god likviditet och hållbar ekonomi på lång sikt.

6. UPPDATERING AV VERKSAMHETSOMRÅDEN

6.1 Preciseringar av nuvarande verksamhetsområden

6.1.1 Stamledningar

Områden som endast har en vattenledning eller avloppsstamledning har tagits bort från förslaget till verksamhetsområde, så att kartmaterialet inte längre visar den exakta placeringen av vatten- eller avloppsledningen. Sådana stamledningar är anslutningsvattenledningen från Karis mot Svartå, vatten- och avloppsledningen från Ekenäs mot Hangö samt vattenledningen och avloppsledningen som går sydost om det fastställda verksamhetsområdet i Ekenäs. Dessa har presenterats som verksamhetsområden i de 2009 fastställda kartorna och föreslås nu tas bort.

6.1.2 Tomtgränser och vattenområden

Tidigare avgränsningar av verksamhetsområden har förtydligats i det nya förslaget så att gränserna går längs tomternas gränser. Vattenområden samt stora park-, skogs- och åkerområden har avgränsats bort från verksamhetsområdena.

6.2 Nya områden som ska läggas till verksamhetsområdet

Följande avsnitt presenterar helt nya områden som ska läggas till det nuvarande fastställda verksamhetsområdet.

6.2.1 Gennarby

Gennarbyområdet ligger mellan verksamhetsområdena för Ekenäs och Tenala, och föreslås bli ett nytt verksamhetsområde för vattenförsörjning och avloppshantering. Området är inte en YKR-tätort och ligger inte inom ett grundvattenområde, men det finns tät eller relativt tät bebyggelse på området. Enligt 2023 års YKR-klassificering är området en by (minst 40 invånare). Raseborgs Vatten har ett vattenförsörjnings- och avloppsnätverk i Gennarby, så det är ändamålsenligt att definiera det som ett verksamhetsområde. Hushållsvatten transporteras via en anslutningsledning från Ekenäs och avloppsvatten leds till Ekenäs för behandling. Vattenandelslag/ledningsförbund Nytorp 1 och Nytorp 2 har tidigare verkat på området, och de anslöts till Raseborgs Vatten år 2020.

6.2.2 Leksvall

Leksvallområdet ligger mellan Raseborg och Hangö längs anslutningsledningen till Hangö och föreslås bli ett verksamhetsområde för vattenförsörjning och avloppshantering. På området finns bostadsfastigheter som är anslutna till det nuvarande avlopps- och vattenledningsnätet. Området är inte en YKR-tätort utan en by enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 40 invånare). Den sydligaste delen av området ligger delvis inom ett grundvattenområde av klass 2. Kartan visar den ungefärliga platsen för vattenandelslag/ledningsförbund som verkar på området.

6.2.3 Skogby

Skogbyområdet ligger nära gränsen till Hangö längs anslutningsledningen och föreslås bli ett verksamhetsområde för vattenförsörjning och avloppshantering. På området finns bostadsfastigheter som tidigare har anslutits till vattenlednings- och avloppsnätet för ett vattenandelslag som senare gått samman med Raseborgs Vatten. Området är inte en YKR-tätort utan en by enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 40 invånare). Det ligger inom ett grundvattenområde av klass 2.

6.2.4 Skåldö och Hurskursnäs

Skåldö och Hurskursnäsområdena föreslås bli nya verksamhetsområden för vattenförsörjning och avloppshantering enligt de områden som definierats på kartan. På området finns Raseborgs Vattens vattenlednings- och avloppsnät.

Skåldö vattenandelslag (FO-nummer 1739345-3) har tidigare verkat på området nordväst om Grobbfjärden i Hurskursnäs. Föreningen var registrerad åren 2002-2015 och dess verksamhet upphörde år 2015, då Raseborgs Vatten tog över vattenandelslaget. Det tidigare verksamhetsområdet för Hurskursnäs vattenandelslag föreslås minskas på områden där det inte finns fastigheter anslutna till vattenledningsnätverket, och att gränserna justeras så att åker- och vattenområden avgränsas bort. Nya områden som redan ligger inom nätverket för Raseborgs Vatten föreslås läggas till i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering.

Skåldö och Hurskursnäsområdena är inte YKR-tätorter och det finns ingen detaljplan, med undantag av hamnområdet i Baggö på den sydöstra spetsen av Skåldö. Hurskursnäsområdet är ett småbyområde enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 20-39 invånare) och västra spetsen av Skåldö är en by enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 40 invånare). Verksamhetsområdet omfattar tre grundvattenområden av klass 2.

På Skåldöområdet verkar också vattenandelslag/ledningsförbund som ansvarar för vattenförsörjningen och avloppshantering på sina områden. Kartbilagan visar den ungefärliga platsen för vattenandelslagen/ledningsförbunden.

6.3 Utvidgningar och minskningar av nuvarande verksamhetsområden

I följande avsnitt presenteras utvidgningar och minskningar av de nuvarande fastställda verksamhetsområdena områdesvis.

6.3.1 Ekenäs centrum

Ekenäs centrum och dess närliggande områden ingår i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. Området är en YKR-tätort och nordost om centrum ligger ett grundvattenområde av klass 1. Avloppsvattnet från området behandlas vid Skeppsholmens avloppsreningsverk. Den primära vattentäkten för området är Ekerö. Övriga vattentäkter är Björknäs och Västervik. På garnisonsområdet Dragsvik sköter garnisonen vattentjänsterna. Den ungefärliga platsen för garnisonen och de vattenandelslag och ledningsförbund som verkar på området presenteras i kartbilagan.

Inom YKR-tätorten men utanför detaljplanen och verksamhetsområdet för vattentjänster, finns några tomter såsom de fastigheter nära Näseudden som har anslutits till nätverket med långa tomtledningar, och anslutningspunkten har fastställts i enlighet med punkt 2.4 (anslutning utanför verksamhetsområdet) i Raseborgs Vattens allmänna leveransvillkor.

Utvidgningar

Verksamhetsområdet föreslås utvidgas till de fastigheter som finns inom YKR-tätorten, varav vissa också finns inom detaljplaneområden och som har anslutits till det befintliga vattenlednings- och avloppsnätet. Utvidgningsområdena presenteras med raster på kartbilagan.

Minskningar

Verksamhetsområdet föreslås justeras så att vattenområden och grönområden avgränsas utanför. De områden som föreslås minska presenteras med raster på kartbilagan.

Sköldagårdområdet föreslås minska utanför detaljplaneområdet till en fastighet som inte har anslutits till centraliserad vattenförsörjning och avloppshantering. Den verksamhetsområdesgränsen som godkändes 2009 gick genom den berörda fastigheten. Fastighetens vattentjänster har skötts med fastighetens egna behandlingssystem. I Ekenäs

centrum föreslås området med Hangövägen och järnvägen samt området däremellan, där det inte finns fastigheter som ska föras in i verksamhetsområdet för vattentjänster, avgränsas bort. I den södra delen av Ekenäs, Gammelboda, föreslås områden utan bebyggelse avgränsas bort.

6.3.2 Pojo centrum

Pojoområdet ingår för närvarande i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. Området är en YKR-tätort. I den sydvästra delen av området finns ett grundvattenområde av klass 1. Den primära vattentäkten Brödtorp ligger väster om verksamhetsområdet och Korsnäs vattentäkt ligger norr om verksamhetsområdet. Dessutom kan vatten levereras från Karis centrums nätverk. Avloppsvattnet behandlas vid Karis-Pojo avloppsreningsverk.

I Smeds utanför YKR-tätorten ingår de fastigheter som har anslutit till Raseborgs Vattens vattenledningsnät endast i verksamhetsområdet för vattenförsörjning. Fastigheternas avloppshantering är arrangerade fastighetspecifikt.

Utvidgningar

Verksamhetsområdet inom YKR-tätorten eller i dess ytterkant föreslås utvidgas till detaljplaneområden där fastigheterna för närvarande är anslutna till Raseborgs Vattens avlopps- och vattenledningsnätverk.

Områden i Bollstan, Bombyn, Prästgården och Skuru som tidigare endast ingick i verksamhetsområdet för vattenförsörjning, har avloppsanslutning och föreslås nu även ingå i verksamhetsområdet för avloppshantering.

Öster om Pojo centrum utanför YKR-tätorten föreslås några fastigheter inom Klinkbacksområdet läggas till verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering.

Minskningar

Området Brunkom i den norra delen av verksamhetsområdet föreslås minskas från Raseborgs Vattens verksamhetsområde, eftersom vissa fastigheter längs Brunkoms Strandväg och Harakärrvägen är anslutna till nätverket som ägs av vattenandelslaget Harakärrvägens Vattenandelslag, som nu ansvarar för fastigheternas vattenförsörjning och avloppshantering. På det område som föreslås minskas ansvarar Harakärrvägens vattenandelslag för fastigheternas vattentjänster. Verksamhetsområdet har tidigare felaktigt definierats på detta område.

Inom Gumnäsområdet föreslås området med den tidigare dansbanan minska från verksamhetsområdet för vattenförsörjning, då det inte längre finns något vattenledningsnät där, eller avloppsreningsverket som tidigare ingick i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering.

På området längs Brunkoms strandväg föreslås verksamhetsområdet minska från området där Raseborgs Vattens stamledning går, men där det inte finns några fastigheter.

6.3.3 Fiskars

Fiskars ingår för närvarande i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering, och på området finns Raseborgs Vattens nätverk för hushållsvatten och avloppsvatten. Hushållsvattnet kommer från Pojo och avloppsvattnet leds till Karis-Pojo avloppsreningsverk för behandling. Det nuvarande verksamhetsområdet är en YKR-tätort. Det ligger inte inom ett grundvattenområde. I den västra delen av området verkar vattenandelslaget/ledningsförbundet Basarängen, som inte är kund hos Raseborgs Vatten, och dess ungefärliga plats presenteras i kartbilagan.

Utvidgningar

I Fiskars föreslås utvidgningar av verksamhetsområdet inom detaljplaneområden och huvudsakligen inom YKR-tätortsgränsen på områden där fastigheterna redan är anslutna till Raseborgs Vattens nätverk för hushålls- och avloppsvatten.

Minskningar

I Fiskars föreslås minskningar av verksamhetsområdet på områden där det inte finns och inte planeras nya bostadshus samt på några fastigheter nära YKR-tätortsgränsen som har egna avloppssystem och som skaffar hushållsvatten själv.

6.3.4 Bromarv

Bromarvområdet har tidigare varit endast ett fastställt verksamhetsområde för vattenförsörjning. Området har nu Raseborgs Vattens vattenförsörjning och avloppshantering. Avloppsvattnet behandlas vid Bromarvs avloppsreningsverk, som opereras av Raseborgs Vatten. Utanför verksamhetsområdet i söder ligger Bromarvs vattentäkt. Den södra delen av verksamhetsområdet är ett grundvattenområde av klass 1. Bromarvområdet är inte en YKR-tätort, men enligt 2023 års YKR-klassificering är det en by (minst 40 invånare). Nära centrum finns en liten detaljplanerad del som ingår i verksamhetsområdet för vattentjänster.

Utvidgningar

Det nuvarande fastställda verksamhetsområdet för vattenförsörjning föreslås utvidgas även till ett verksamhetsområde för avloppshantering. Utvidgningar av verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering föreslås för fastigheter i södra delen av området i Altuna och norra delen av området norr om Bromarvsvägen, som har anslutit till Raseborgs Vattens nätverk.

För vattenförsörjningen föreslås en utvidgning för en fastighet söder om Bromarvsvägen, som nu är ansluten till Raseborgs Vattens vattenledningsnät.

Minskningar

Minskningar av verksamhetsområdet föreslås på områden i Sjöbergträsket och söder om Äppelvägen där det inte finns och inte planeras bostadshus.

6.3.5 Snappertuna

Snappertuna (på kartorna för verksamhetsområdet 2009 benämnd som Finnäs) är ett nuvarande verksamhetsområde för vattenförsörjning. På området finns Raseborgs Vattens Finnäs vattentäkt och nätverk för hushållsvatten. Vattenintäkten ligger i nordöstra delen av verksamhetsområdet på ett grundvattenområde av klass 1. Snappertuna är inte en YKR-tätort utan en by enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 40 invånare).

Söder om det nuvarande verksamhetsområdet finns ett vatten- och avloppsnätverk som tillhör ett vattenandelslag/ledningsförbund (ungefärlig plats är markerad på kartbilagan). Anslutningspunkten till Raseborgs Vattens nätverk är vid Tunalund.

Snappertuna har ett litet avloppsreningsverk som ägs av Raseborg stad och har förvaltats av Raseborg Vatten sedan 2021. Reningsverket tar emot avloppsvatten från några radhus och fastigheter. De som är anslutna till avloppsnätet är kunder hos Raseborg Vatten.

Minskningar

Verksamhetsområdet för vattenförsörjning föreslås minska så att det byggda området i den norra och östra delen av det nuvarande området avgränsas bort från verksamhetsområdet.

6.3.6 Harparskog

Harparskogområdet ingår för närvarande i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. På området finns en detaljplan. Området ligger på ett grundvattenområde av klass 2. Hushållsvatten transporteras från Ekenäs och avloppsvatten leds till Skeppsholmens avloppsreningsverk. Området är enligt 2023 års YKR-klassificering en by (minst 40 invånare). Den ungefärliga platsen för vattenandelslag/ledningsförbund som verkar på området presenteras på kartan. Det föreslås inga förändringar i verksamhetsområdet för vattentjänster.

6.3.7 Karis centrum och Billnäs

Karis och Billnäs ingår i det nuvarande verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. Karis centrum är en YKR-tätort och ligger delvis inom ett grundvattenområde av klass 1. Huvudvattentäkten för området är Landsbro. Avloppsvatten leds till Karis-Pojo avloppsreningsverk. Den ungefärliga platsen för vattenandelslag/ledningsförbund som verkar på området presenteras på kartan.

Utvidgningar

I Karis föreslås utvidgningar av verksamhetsområdet inom Djupbäcksområdet och på några fastigheter vid de nuvarande verksamhetsområdenas yttre gränser genom att områden inom YKR-tätorten och detaljplaneområden som redan är anslutna till nätverket för hushållsvatten och avloppsvatten inkluderas i verksamhetsområdet. För avloppshantering tillkommer två områden inom YKR-tätortsgränsen och detaljplaneområdet i Billnäsområdet, som tidigare enbart ingick i verksamhetsområdet för vattenförsörjning.

I Svedjaområdet i den sydvästra delen av verksamhetsområdet föreslås små utvidgningar utanför YKR-tätorten och detaljplaneområdet enligt det befintliga nätverket för Raseborgs Vatten. Området är ett grundvattenområde av klass 1.

I den nordöstra delen från Fredrikstad och Sannäs föreslås att bostadsfastigheter läggs till verksamhetsområdet för avloppshantering. Områdena ligger på ett grundvattenområde av klass 1, utanför YKR-tätorten och detaljplaneområdet.

Minskningar

I Lövkulla och Landsbro föreslås områden utan bebyggelse avgränsas från verksamhetsområdet. Anslutningsvattenledningen mot Svartå, som tidigare var markerad som verksamhetsområde för vattenförsörjning, föreslås tas bort från verksamhetsområdet, så att vattenledningsnätets exakta plats inte avslöjas på kartan. Fastigheter längs anslutningsvattenledningen på ett grundvattenområde av klass 1 mellan Sannäs och Nyby, som är anslutna till nätverket för vattenförsörjning och/eller avloppsvatten, kvarstår som delar av verksamhetsområdet för vattenförsörjning och/eller avloppshantering.

6.3.8 Tenala

Tenala ingår i det nuvarande verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. Hushållsvatten transporteras från Ekenäs. Avloppsvatten från Tenala tätort behandlas vid Skeppsholmens avloppsreningsverk. Området är en YKR-tätort och ligger delvis på ett grundvattenområde av klass 2. De detaljplaneområdena inom YKR-tätorten med bebyggelse ingår i verksamhetsområdet för vattentjänster. Den ungefärliga platsen för vattenandelslag/ledningsförbund som verkar på området presenteras på kartan.

Utvidgningar

Det föreslås utvidgningar av verksamhetsområdet norrut till Lillvik och Undermalm, där det finns nätverk för hushålls- och avloppsvatten för Raseborgs Vatten och som ligger vid ett grundvattenområde av klass 2. Områdena är byar enligt 2023 års YKR-klassificering (minst 40 invånare) och ligger utanför detaljplaneområdet.

Fler små utvidgningar föreslås i delar av verksamhetsområdet där fastigheter är anslutna till nätverket för hushålls- och avloppsvatten, och de flesta ligger inom YKR-tätorten. En utvidgning föreslås också österut till Lindsbyområdet, vilket ligger delvis inom YKR-tätorten utanför detaljplaneområdet och delvis inom ett grundvattenområde av klass 2E, och där det också finns ett nätverk för hushålls- och avloppsvatten för Raseborgs Vatten. En fastighet utanför grundvattenområdet föreslås läggas till i verksamhetsområdet för vattenförsörjning.

Minskningar

I Tenala föreslås minskningar inom verksamhetsområdet på obebyggda områden och en fastighet vid Kyrkmalm utanför YKR-tätorten och detaljplaneområdet, som inte är ansluten till centraliserad vattenförsörjning och avloppshantering.

6.3.9 Svartå

Verksamhetsområdet för Svartå är uppdelat i två separata delar: Svartå bruk och Svartå centrum nära gränsen till Ingå. Båda områden ingår i verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering. Hushållsvatten erhålls från vattentäkterna i Mjölmarby och Mjölbo i riktning mot Karis.

Området runt Svartå bruk är en YKR-tätort, men området är inte detaljplanerat. Området finns inte inom ett grundvattenområde. Vattentjänster för Dåvitsområdet sköts fastighets specifikt och det har inte kommit några förfrågningar om att ansluta till nätverket från områdets invånare. Fastän området ligger inom YKR-tätorten är en stor del av bebyggelsen gles och tomterna stora, så avloppshantering kan skötas med fastighetens egna behandlingssystem. Byggandet av ett centraliserat vattentjänstsystem på området är inte kostnadseffektivt på grund av långa avstånd och terrängförhållanden.

Fastigheter nära gränsen till Ingå ingår i verksamhetsområdet för Svartå. Raseborgs Vattens nätverk fortsätter delvis över gränsen till Ingå kommun. Området är en YKR-tätort och ligger på ett grundvattenområde av klass 1E (viktigt grundvattenområde för vattenförsörjning, vars ytvatten eller jordekosystem direkt beror på grundvattnet). Den ungefärliga platsen för vattenandelslag/ledningsförbund som verkar på området presenteras på kartan.

Utvidgningar

De föreslagna utvidgningarna av verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering ligger inom YKR-tätorten i norra delen av Svartå bruk runt strandområden vid Bruksträsket, där fastigheterna är anslutna till Raseborgs Vattens nätverk.

Utvidgningar av verksamhetsområdet för vattenförsörjning föreslås i Prästbackanområdet i Svartå bruk enligt det befintliga nätverket för Raseborgs Vatten. Utvidgningar av verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering föreslås i östra delen av verksamhetsområdet till fastigheter som har anslutits till Raseborgs Vattens nätverk. På samma sätt i södra delen av verksamhetsområdet vid Ollas föreslås utvidgningar av verksamhetsområdet för vattenförsörjning och avloppshantering till fastigheter som har anslutits till Raseborgs Vattens nätverk.

Minskningar

En fastighet i den norra delen av Svartå Bruk verksamhetsområdet på Stenkärrsvägen föreslås minskas från Raseborgs Vattens verksamhetsområde, eftersom fastigheten är ansluten till

nätverket som ägs av vattenandelslaget. På den fastighet som föreslås minskas ansvarar Enbacka vattenandelslag för fastighetens vattentjänster. Verksamhetsområdet har tidigare felaktigt definierats på detta område. Även i den norra delen av verksamhetsområdet för Svartå nära gränsen till Ingå föreslås en justering av verksamhetsområdet på obebyggda områden.

7. FRAMTIDA MÅLOMRÅDEN

Följande avsnitt presenterar möjliga framtida målområden för utvidgningsområden för verksamhetsområdet för vattentjänster.

7.1 Båssastranden

Planeringsområdet (detaljplaneprojekt 7706) ligger i Båssaböle by, cirka 2,5 km söder om Ekenäs centrum och väster om detaljplaneområdet i Gammelboda, bredvid Båssafjärden (bild 2). Planeringsområdet har en yta på cirka 42 hektar. Området är obebyggt. Detaljplanen blev aktuellt den 25 april 2013.

Målet med detaljplanen är att skapa nya bostadstomter och öka stadens tomtreserv för fristående småhus och bostadshus, säkerställa en god boendemiljö och stadsbild på detaljplaneområdet och dess närmiljö, visa rekreations- och gångtrafikanslutningar från bostadsområdena i Gammelboda till stranden, åstadkomma en detaljplan med en ekonomiskt hållbar lösning med ett rationellt gatunät och effektiv markanvändning samt anpassa byggandet till terrängen och landskapet. (Källa: Beskrivning av förslaget till detaljplan, https://www.raasepori.fi/wp-content/uploads/pdf/7706/7706_B%C3%A5ssastranden_ehdotuksen_selostus.pdf)

Raseborgs Vattens nuvarande vattenlednings- och avloppsnät sträcker sig till den norra delen av området och Båssastranden är ett möjligt framtida utvidgningsområde.

Bild 2. Planerat detaljplaneområde för Båssastranden.

8. PÅGÅENDE DETALJPLANER

Följande avsnitt presenterar områden där en detaljplan håller på att utarbetas.

8.1 Hisingers kvarter

Detaljplaneområdet för Hisingers kvarter (detaljplaneprojekt 7710) ligger i Trollböle, bredvid Trollbölevägen, cirka 3 km väster om Raseborgs Ekenäs centrum (bild 3). Detaljplaneområdet har

en yta på cirka 3,2 hektar. Detaljplanen blev aktuellt våren 2024. I den gällande detaljplanen (527–62) från 1990 är området utvalt för byggnader för undervisningsändamål (YO), kvartersområde för bostads- och affärsbyggnader (AL) och närrekreationsområde (VL). Eftersom skolverksamheten upphör på området år 2024 och lokalerna inte behövs i den form som den nuvarande planen tillåter, måste detaljplanen ändras så att området kan utvecklas för ny användning. Detaljplaneområdet omfattar också oplanerade markområden.

Detaljplaneområdet omfattar fastigheten 710-9-9345-1 samt delar av fastigheterna 710-410-1-59, 710-410-1-18 och 710-9-9901-0 (gatuområde). Området består av det byggda skolområdet och gatuområden samt de obebyggda skogsområden. I västra och södra delen av detaljplaneområdet finns ett småhusområde och i norr och öster finns Västerby friluftsområde. (Källa: https://www.raseborg.fi/wp-content/uploads/2024/06/OAS_PDB_Hisingers_kvarter_uppdaterad.pdf). Området ingår i det nuvarande verksamhetsområdet för vattentjänster.

Bild 3. Planerat detaljplaneområde för Hisingers kvarter.

8.2 Åminnegård

I Skuruområdet pågår en förändring av detaljplanen för Åminnegård (detaljplaneprojekt 7693). Detaljplaneprojekten utlystes ursprungligen den 21 juni 2012 (Åminne) och den 8 december 2008 (Råbacka). Planeringsområdet ligger i Åminne, Pojo, vid stranden av Pojoviken (bild 4). På andra sidan viken ligger Pojo kyrkby. Detaljplaneområdet gränsar i väster till Pojoviken och i nordost till järnvägsbanan Karis-Salo. Planeringsområdet omfattar områdena för Nordcenter golfcenter samt det nu obebyggda området i sydvästra delen av detaljplanen för Råbacka. Planområdet innehåller inte vattenområdena i Pojoviken. Den totala ytan för detaljplaneområdet är cirka 189 hektar. (Källa: Åminnegård, detaljplaneberättelse, <https://www.raseborg.fi/wp-content/uploads/2024/11/7693-Selostus-luonnos.pdf>)

Målet med detaljplanen är att vidareutveckla Nordcenterområdet till ett betydande och mångsidigt funktionscentrum. En del av målet är att öka det nuvarande fritidsboendet på området så att det skapar en tillräcklig kundbas för de utvecklade tjänsterna. Målet med detaljplanen är att öka verksamheten på området året runt. Områdena som omger kvarteren avsätts som rekreatiomsområden.

Om Åminnegårdsområdet byggs, kommer vattenförsörjningen att skötas av ett vattenandelslag, därför definieras det inte som ett framtida verksamhetsområde för Raseborgs Vatten.

Bild 4. Planerat detaljplaneområde för Åminnegårdens kvarter.

8.3 Skogby strand

En detaljplan för Skogby strand planeras (bild 5). Planen blev aktuell den 10 juli 2023. Planeringsområdet ligger i Raseborg, nära gränsen mellan Hangö och Raseborg kommun. Planeringsområdet har en total yta på cirka 91,4 hektar, varav landyta är cirka 35,7 hektar och vattenyta cirka 55,6 hektar. Målet med planeringen är att utveckla det gamla sågområdet väster om Skogby. Sågverksamheten på området har upphört och det finns för närvarande småskalig företagsverksamhet på området, främst baserat på båtvård och vinterförvaring. (Källa: Skogby strand, beskrivning av förslag till detaljplan, <https://www.raseborg.fi/wp-content/uploads/2024/11/7693-Selostus-luonnos.pdf>)

Detaljplanen som utarbetas för området inkluderar kvartersområden för permanent boende (AO, AP, ALP), kvartersområden för fritidsboende och turism (RA, RM), kvartersområde för affärsverksamhet (KTY), närrekreationsområden (MU), hamnområden (LV) samt skogsområden (M).

Om området byggs, kommer vattentjänsterna att ordnas av ett nyetablerat vattenandelslag, så det definieras inte som ett framtida verksamhetsområde för Raseborgs Vatten.

Bild 5. Planerat detaljplaneområde för Skogby strand.